

**Արարատյան բակալավրիատի քննական կենտրոն
ԱԲ ավագ դպրոցի ընդունելության քննություններ**

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ **2026 թ.**, ապրիլ
Տևողություն՝ **1 ժամ 15 րոպե**
Հավելյալ նյութ՝ *Պատասխանների գրքույկ*

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՑՑԸ

Անհրաժեշտ է հետևել *Պատասխանների գրքույկի* կազմին գրված ցուցումներին:

Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:

Պետք է պատասխանել **բոլոր** հարցերին:

Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Յուրաքանչյուր հարցի հնարավոր առավելագույն միավորը նշված է հարցի վերջում՝ աջ կողմում:

Հարցերի միավորների ընդհանուր քանակը **32** է:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է **4** տպագիր էջից:

Առաջադրանք 1. Միրելի՛ դիմորդ, ստորև ներկայացված է մի հատված Գրիգոր Ջոհրապի «Զաբուղոն» նորավեպից: Կարդա՛ այն և պատասխանի՛ր հարցերին:

Սկիզբները Վասիլիկ երջանիկ եղավ այսպես: Բախտին չէ՞ր նմաներ քիչ մը այս անտեսանելի սիրահարը որ աշխարհքը կը կողոպտեր զինքը հափրացնելու¹ համար ամեն ճոխություններով: Օր մը սակայն այս ամենը ծաղրելի թվեցան իր աչքին: Իր գաղտագողի ու թաքուն երջանկությունը բան մը կը կորսնցներ այսպես ծածուկ մնալով և չկրնալով ուրիշներուն ցուցվիլ²: Երևակայեցեք մեծագին ադամանդ մը որ հավիտյան տուփի մը մեջ փակված մնալու դատապարտված ըլլա ու չկրնաք օր մը կուրծքերնուդ վրա դնելով դիմացիննիդ շլացնել: Իր բոլոր վայելքները, իր բոլոր ունեցածը այս գոցված ադամանդին տպավորությունը կը թողէին: Ինքը մանավանդ, ցուցամոլ էակ, չէր կրնար գոհանալ կյանքի այն ներքին ու լռին ներդաշնակությամբ որ ահա իր ձեռքին տակն էր և որ դուրսը արձագանք չէր ձգեր. մարդիկ կան որ դերասաններ են աշխարհիս վրա. իրենց սեփական կյանք ու գոյություն չունին և ուրիշներուն համար կ'ապրին միայն. հանդիսատեսներ պետք է ասոնցպեսներուն, ու կյանքը հրապույր չունի եթե զիրենք դիտողներ պակսին. դերասաններ՝ որ հանձն չեն կրնար առնել թափուր սրահի մը առջև ներկայացում տալու: Այսպես էր Վասիլիկ. իր մեկուսացումը՝ լքում կը նշանակեր: Ոչ ոք իր երեսը կը նայեր փողոց ելած ատեն. գեղին բոլոր երիտասարդները իր հրապույրներեն կը դողային: Հիմա պչրանքի արվեստը կը փորձեր անոնց դեմ, թույլ ու երերուն քալվածք մը առած էր, որ նուրբ մարմինին ամեն խաղերը կը մատներ, և այսպես ցանկության տաք հով մը կը տարածեր շուրջը ու օձի նայվածք մը՝ որուն հանդիպողը կը կախարդվեր: Օր մը տղուն մեկը կապվեցավ անոր ու հետը ամուսնանալ առաջարկեց. այն վայրկյանեն գողի սերը անտանելի լուծ մը դարձավ իրեն: Ալ չկրցավ սպասել անոր, գիշերները լուսցնել, ժամադրություններուն գտնվիլ, սա պարտեզին մեջ, կամ ան լերան վրա. ամեն առթիվ գանգատեցավ, բողոքեց, ու լացավ. մյուսը կը զարմանար. ինչո՞ւ այս արցունքը, չէ՞ մի որ առաջվան պես կը սիրէին իրար. ի՞նչ փույթ մնացածը. Զաբուղոն իր առանձնացած կյանքովը, միամիտ մարդու հատուկ անձալք գաղափարները կը պարզեր:

- Ի՞նչ պիտի ըլլա ասոր վերջը, - կը հարցներ աղջիկը: Ասոր վե՞րջը. Զաբուղոն երբեք չէր խորհած ասոր. ընդհակառակը կը փափագեր որ վերջը չգա: Այն ատեն հուսահատած՝ հոժարությամբ բաժանում ձեռք բերելէ այս նշանտուքեն³, որ օրհնված պասկե ավելի ամուր ու հաստատ կ'երևար, դիվային խորհուրդ մը անցավ մտքեն. գիշեր մը ոստիկանները կանչեց ու ձերբակալել տվավ Զաբուղոնը:

¹ հափրացնել - հագեցնել, երես տալ, շփացնել

² ցուցվիլ - ցույց տրվել, ի ցույց դրվել

³ նշանտուք - նշանդրեք, նշանադրություն

Հարց 1. Նշի՛ր երկու փաստ, որ գիտես Գրիգոր Զոհրապի մասին:

(2 միավոր)

Հարց 2. Թվարկի՛ր Գր. Զոհրապի հրատարակած նորավեպերի երեք ժողովածուների վերնագրերը:

(1.5 միավոր)

Հարց 3. Բացատրի՛ր, թե Գր. Զոհրապի այդ ժողովածուների վերնագրերը ինչպես են հուշում հեղինակի կիրառած գրական մեթոդը, ուղղությունը և ինչպես են արտացոլում նրա նորավեպերի թեմատիկ-բովանդակային հիմնական հատկանիշները:

(2.5 միավոր)

Հարց 4. Բնութագրի՛ր նորավեպը՝ որպես գրական ժանր:

(2 միավոր)

Հարց 5. Նորավեպում, մասնավորապես տրված հատվածում Գր. Զոհրապը ներկայացրել է այն հանգամանքները, դրդապատճառները, որոնք կարող էին Վասիլիկին մղել փոխելու իր վերաբերմունքը իր սիրո հանդեպ ու ի վերջո, մատնելու Զաբուղոնին ոստիկանների ձեռքը: Ներկայացրո՛ւ դրանցից երեքը:

(3 միավոր)

Հարց 6. 1-2 նախադասությամբ ներկայացրո՛ւ, թե ինչպես է ավարտվում նորավեպը: Արտահայտի՛ր քո վերաբերմունքը Զաբուղոնի որոշման հանդեպ: Մտքերդ շարադրի՛ր 4-5 նախադասությամբ՝ հիմնավորելով քո դիրքորոշումը:

(5 միավոր)

Առաջադրանք 2. Սիրելի՛ դիմորդ, ստորև ներկայացված է Եղիշե Չարենցի «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծությունը «Տաղարան» շարքից: Կարդա՛ այն և պատասխանի՛ր հարցերին:

Ես իմ անուշ Հայաստանի արևահամ բառն եմ սիրում,
Մեր հին սազի ողբանվագ, լացակումած լարն եմ սիրում,
Արնանման ծաղիկների ու վարդերի բո՛ւյրը վառման,
Ու նաիրյան աղջիկների հեզաճկուն պա՛րն եմ սիրում:
Սիրում եմ մեր երկինքը մուգ, ջրերը ջինջ, լիճը լուսե,
Արևն ամռան ու ձմեռվա վիշապաճայն բուրքը վսեմ,
Մթում կորած խրճիթների անհյուրընկալ պատերը սև
Ու հնամյա քաղաքների հազարամյա քա՛րն եմ սիրում:
Ո՛ւր էլ լինեմ — չե՛մ մոռանա ես ողբաճայն երգերը մեր,
Չե՛մ մոռանա աղոթք դարձած երկաթագիր գրքերը մեր,
Ինչքան էլ սո՛ւր սիրտս խոցեն արյունաքամ վերքերը մեր —
Էլի՛ ես որք ու արնավառ իմ Հայաստան-յա՛րն եմ սիրում:
Իմ կարոտած սրտի համար ո՛չ մի ուրիշ հեքիաթ չկա.
Նարեկացու, Քուչակի պես լուսապսակ ճակատ չկա.
Աշխա՛րհ անցիր, Արարատի նման ճերմակ գագաթ չկա.
Ինչպե՛ս անհաս փառքի ճամփա՝ ես իմ Մասիս սա՛րն եմ սիրում:

Հարց 1. Թվարկի՛ր Եղիշե Չարենցի հեղինակած ևս երկու ստեղծագործություն՝ բանաստեղծական ժողովածու, պոեմ, վեպ կամ բանաստեղծություն:

(2 միավոր)

Հարց 2. Բանաստեղծությունից դո՛ւրս գրիր երկու բառ, որոնք մեր պատմական երկարատև ճանապարհի մասին են վկայում:

(2 միավոր)

Հարց 3. Բանաստեղծությունից դո՛ւրս գրիր *համեմատություն, մակդիր, փոխաբերություն* պատկերավորման միջոցներից մեկական օրինակ՝ յուրաքանչյուրի կողքին նշելով տեսակը:

(3 միավոր)

Հարց 4. Բանաստեղծության մեջ հայ ո՞ր մեծերն են հիշատակվում: Նրանցից մեկի կյանքի և/կամ ստեղծագործությունների մասին ներկայացրո՛ւ քո գիտելիքները 3-4 նախադասությամբ:

(3 միավոր)

Հարց 5. Կառուցվածքային-տաղաչափական ի՞նչ հատկանիշներ են հատուկ այս բանաստեղծությանը: Նշի՛ր դրանցից երեքը:

(3 միավոր)

Հարց 6. Մեկնաբանի՛ր, թե մի կողմից «սիրում եմ» կրկնվող բառը, մյուս կողմից փոփոխվող սիրո առարկաները ինչպե՛ս են ձևավորում բանաստեղծության ասելիքը: Բովանդակային ի՞նչ փոփոխություններ ես նկատում տոնից տուն: Մտքերդ շարադրի՛ր 3-4 նախադասությամբ:

(3 միավոր)